

voedsel en waren autoriteit

Conservering van monsters voor microbiologische analyses

Symposium Eurachem, 9-11-2005.

Monster conservering: monsters met of zonder waarde

Dr. ir. Paul in 't Veld, VWA regio Zuid, Eindhoven

Onderdelen presentatie

- Wat staat er in de normen
- Niet stabiele monsters
- Ingevroren monsters
- Stabiele monsters
- Conclusies
- Aandachtspunten

ISO/DIS 7218 (2005)

Food

“ The mode of transportation of the samples to the laboratory shall ensure that they are kept under conditions which **minimize** alteration in the number of microorganisms present ”

“ Deliver samples to the laboratory **promptly** ”

“ Examine the samples **as soon as possible** after receipt, preferably within 24 h, or as agreed with the parties concerned “

ISO/DIS 7218 (2005)

Food

Temperatuur gedurende transport en opslag:

1 stabiele producten: omgevingstemperatuur (beneden + 40 °C)

2 ingevroren producten: - 15 °C

3 overige producten die niet stabiel zijn bij omgevingstemperatuur:

1 – 8 °C gedurende transport en

1 – 5 °C gedurende opslag

Tijdsduur van transport en opslag:

– Transportduur niet aan maximale tijd gebonden, opslag maximaal 24 uur.

NPR 6870 (2001)

Food

Tabel 1 – Temperatuur tijdens transport en opslag [8]

	Temperatuur °C
microbiologisch stabiele producten	omgevingstemperatuur
bederfelijke producten en gekoelde producten	0 tot 4
zeer bederfelijke producten, zoals vis	0 tot 2
diepvriesproducten	< -18

NPR 6870 (2001)

Food

Tabel 2 – Maximale bewaarduur na monsterontvangst [8]

	Maximale bewaarduur na monsterontvangst h
microbiologisch stabiele producten, waaronder ook verduurzaamde producten	zo kort mogelijk, uiterlijk tot de datum van uiterste houdbaarheid
(zeer) bederfelijke producten en gekoelde producten	24 indien een langere periode niet te vermijden is, behoort het monster zo spoedig mogelijk na ontvangst te worden ingevroren. Vermeld dit altijd op het analysecertificaat, omdat de microbiologische samenstelling in bepaalde gevallen kan veranderen onder invloed van bevriezen.
diepvriesproducten	zo kort mogelijk, uiterlijk tot de datum van uiterste houdbaarheid
bedorven producten die vrijwel geen verdere verandering ondergaan	48

ISO/DIS 19458 (2004)

Water

“ Keep the time between sampling and analysis in the laboratory **as short as possible**. For potable waters, analysis should **ideally** be started within the same working day “

ISO/DIS 19458 (2004)

Water

Temperatuur gedurende transport en opslag:

- 2 - 8 °C gedurende transport en opslag (virussen uitgezonderd)

Tijdsduur van transport en opslag:

- Informatieve annex met aanbevolen en acceptabele waarden voor maximale tijd tussen monsternamen en aanvang onderzoek

Annex B ISO/DIS 19458 (2004)

	Max time (h)	Temp. (°C)	Obs.
<u>General</u>			
Viable microorganisms at 22°C, or 37°C	8 (12)	5 ± 3	
<u>Faecal indicators</u>			
bacteria, vegetative	} 12 (18)	5 ± 3	
- <i>E.coli</i> (and coliforms)			
- <i>Enterococci</i>			
bacteria, spores			
- spores of sulphite-reducing bacteria (<i>Clostridium</i>)	24 (72)	5 ± 3	
<u>Viruses</u>			
- bacteriophages	48 (72)	5 ± 3	
<u>Faecal Pathogens</u>			
- <i>Salmonella</i> and other Enterobacteriaceae	12 (18)	5 ± 3	
- Enteroviruses	48(72)	5 ± 3	
	(1 month)	(-70)	With cyoprotectant

Samengevat

Belangrijk voor conservering is temperatuur en de tijd.

Waarom?

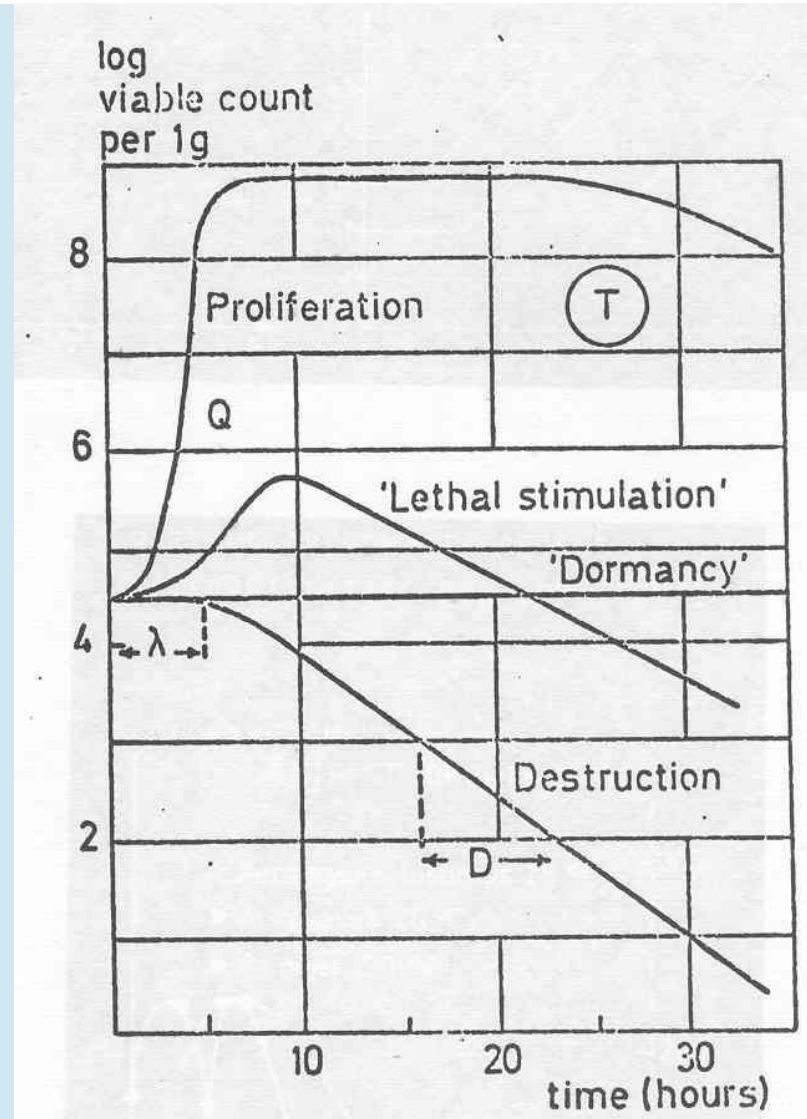
- In z'n algemeenheid hoe lager de temperatuur hoe lager de groeisnelheid

(bv Campylobacter kan niet meer bij 4 °C groeien, Listeria wel)

Maar: voor conservering moet er geen groei zijn maar ook geen afsterving.

GroEICURVEN

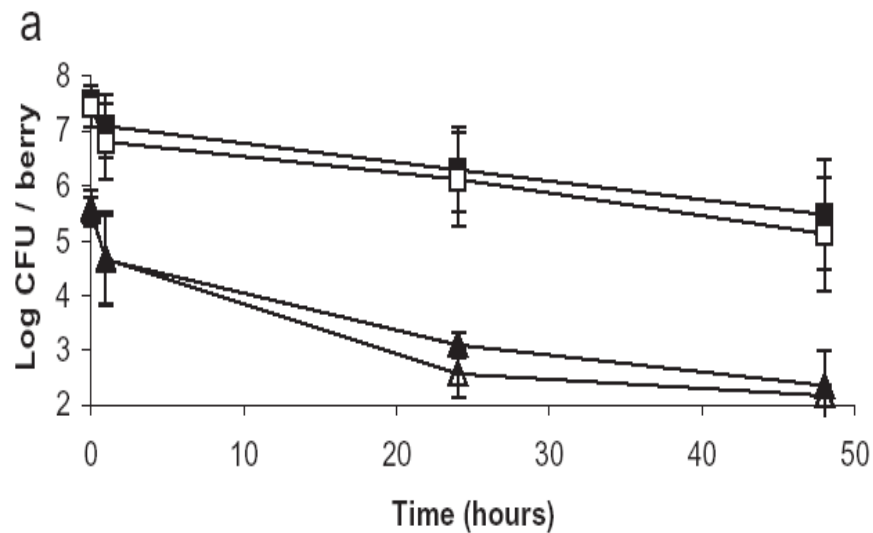

Niet stabiele monsters

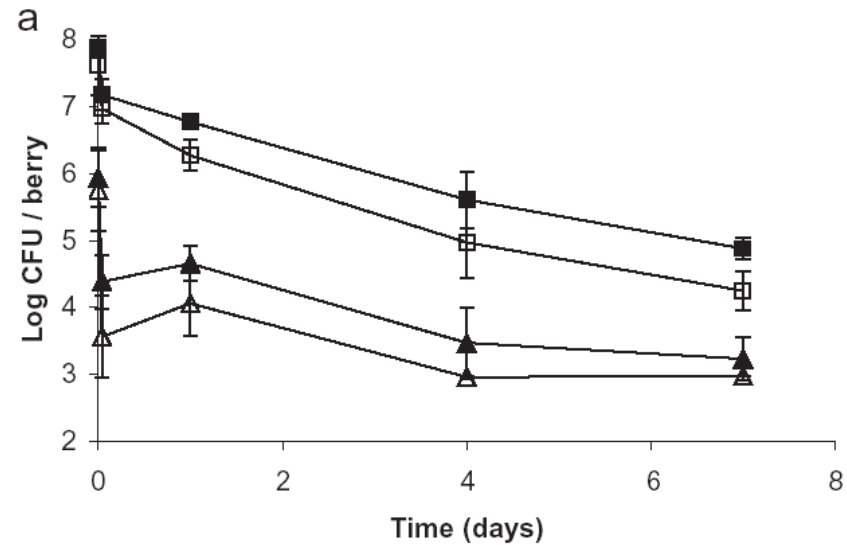
- meeste monsters soorten, vaak ook monsters die al gekoeld worden tot het moment van consumptie bv in verband met bederf.
- weinig onderzoek gericht op effecten van conservering, wel van bewaarduur op overleving maar dan met name gericht om zo snel mogelijke afdoding te krijgen

Overleving *Listeria* op aardbeien 24 en 4 °C

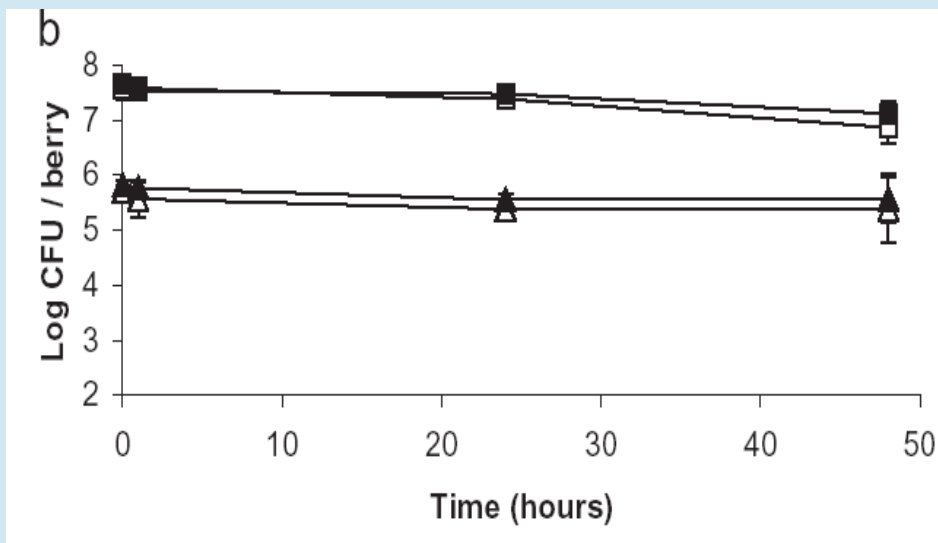
24 °C

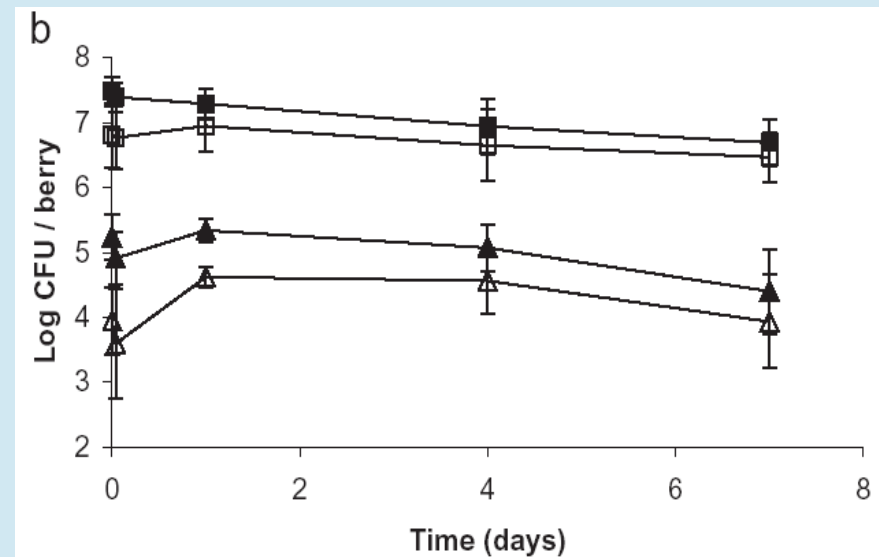
4 °C

Overleving *Listeria* op gesneden aardbeien 24 en 4 °C

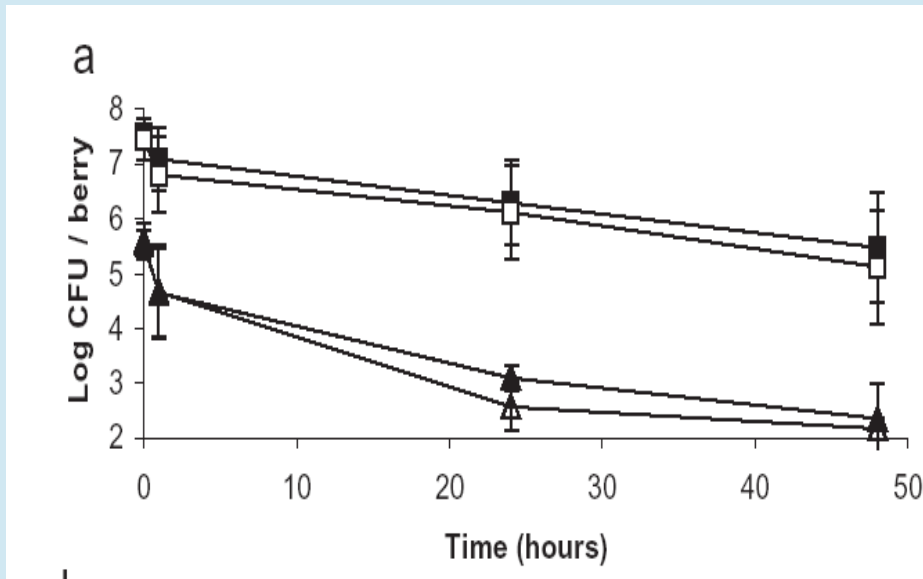
24 °C

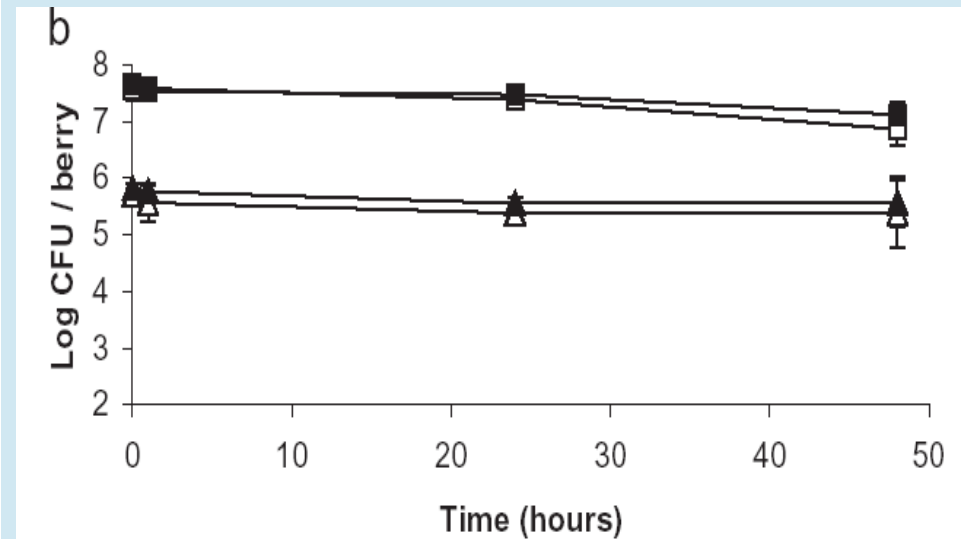
4 °C

Overleving Listeria op aardbeien bij 24 °C

Hele aardbei

Gesneden aardbei

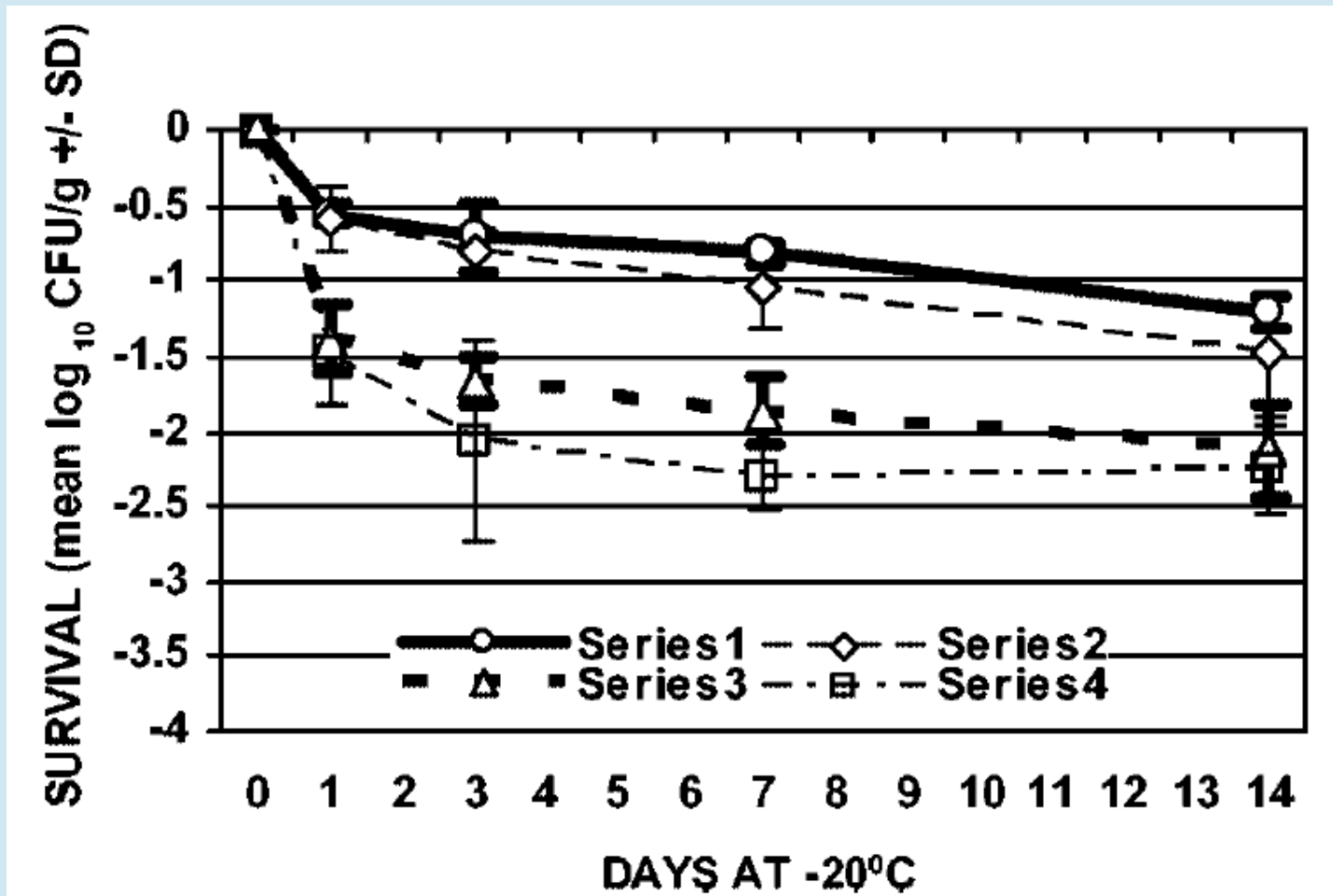

Ingevroren monsters

Stopt groei a.g.v. lage temperatuur en verlaging wateractiviteit
Temperatuur te hoog voor goede conservering van de
microorganismen

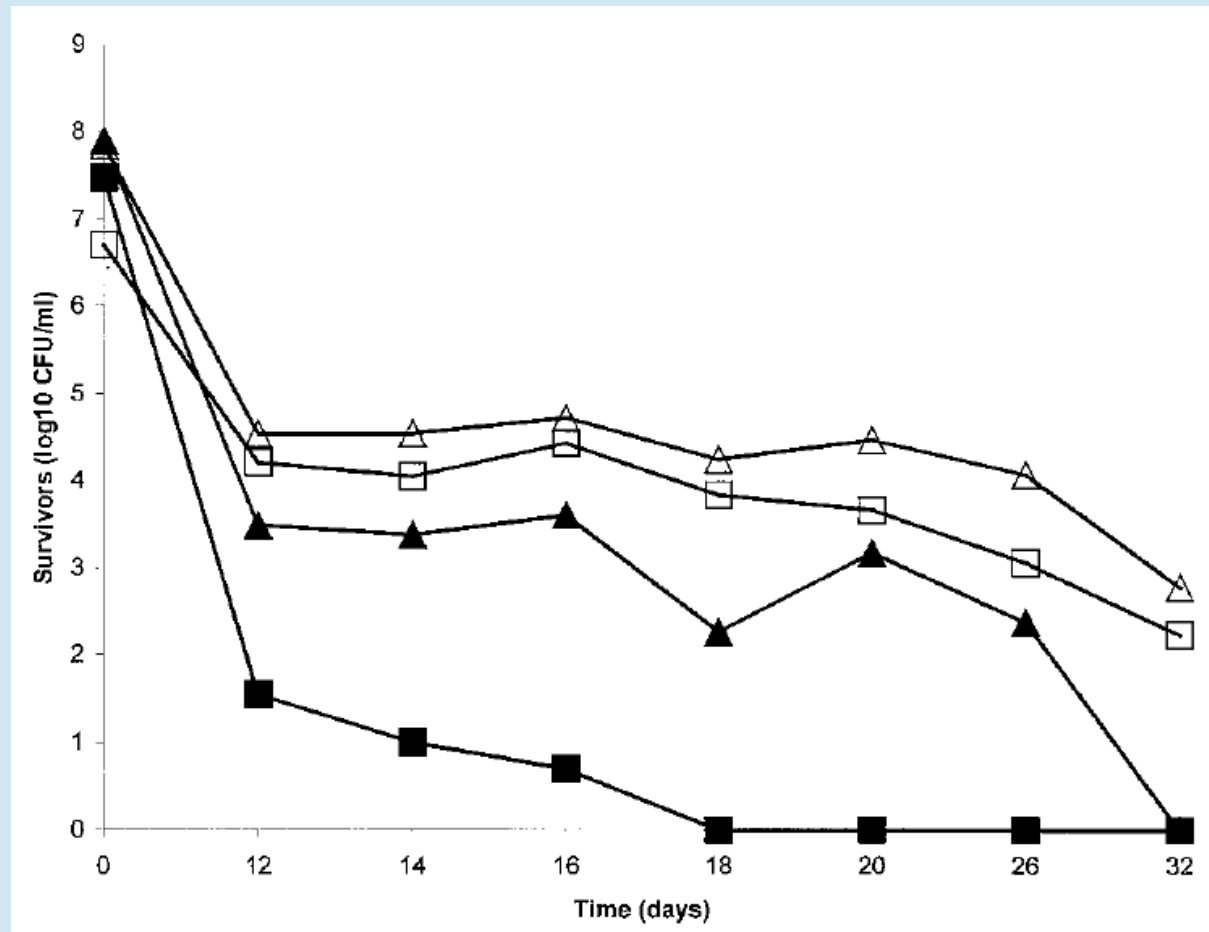

Campylobacter op kip

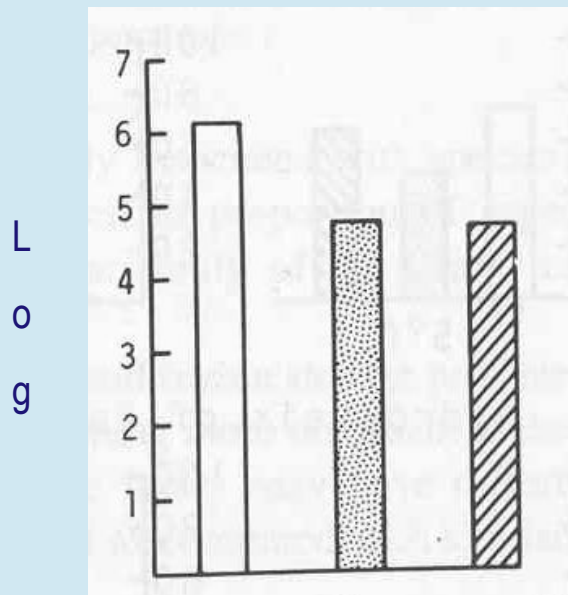
Campylobacter stam verschillen

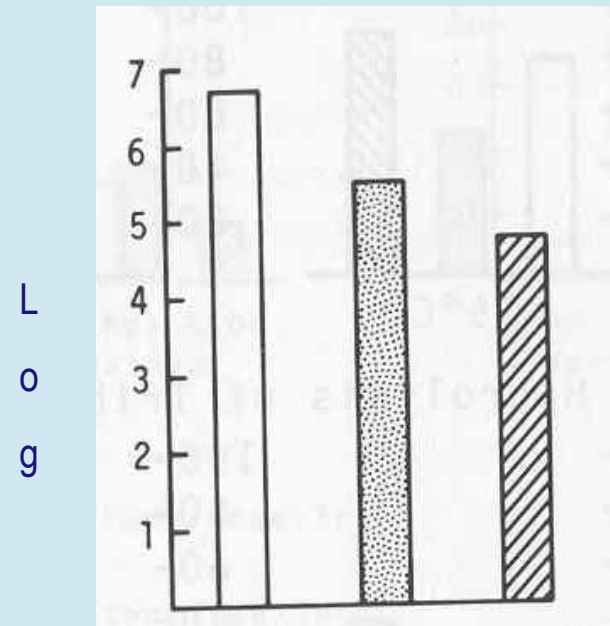
Invriezen te gebruiken voor het stabiliseren van monsters?

Pseudomonas

Voor, direct na, na 28 dagen opslag

Totaal kiemgetal

Voor, direct na, na 28 dagen opslag

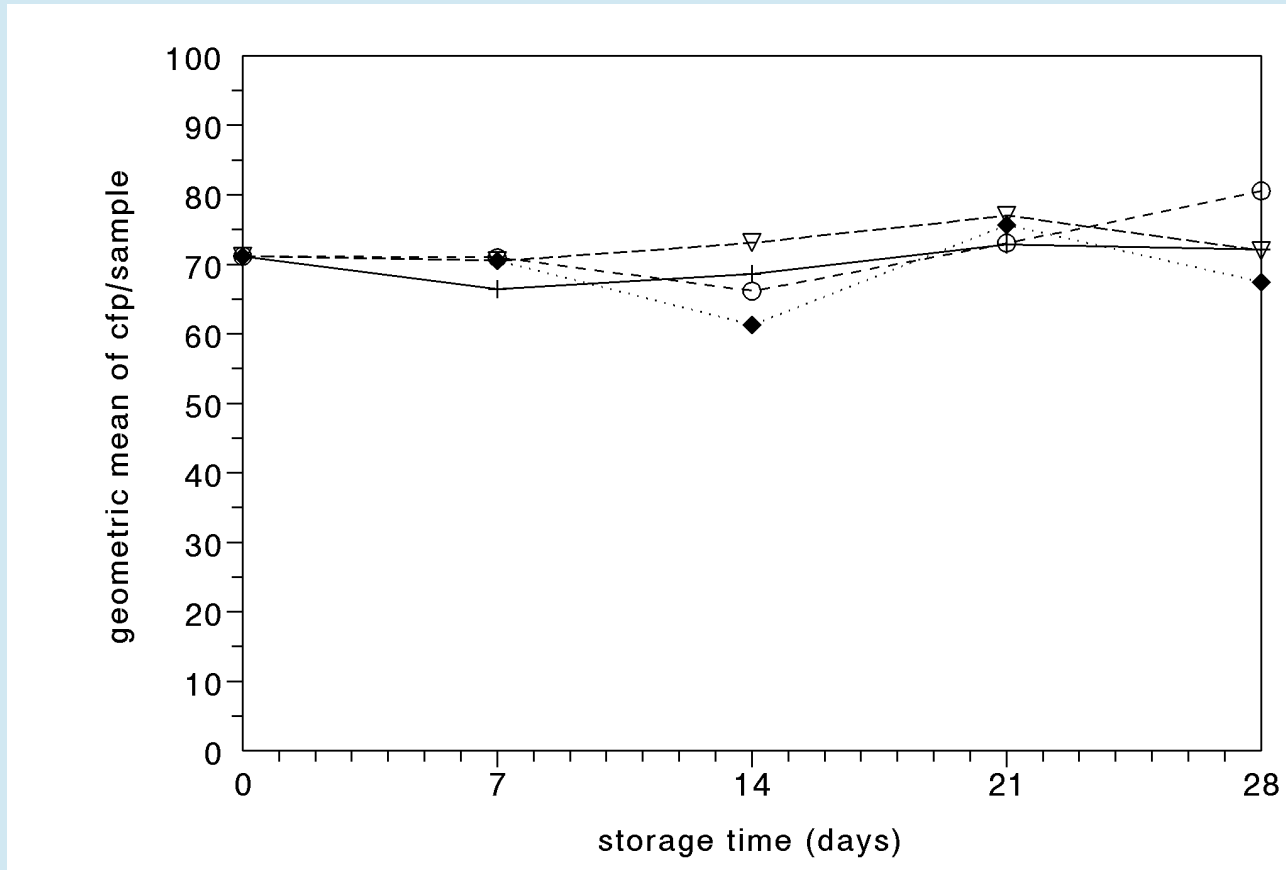
Stabiele monsters

Te verkrijgen of te benaderen door:

- verlagen van de wateractiviteit (droge of gezouten monsters)
- hierdoor geen groei mogelijk

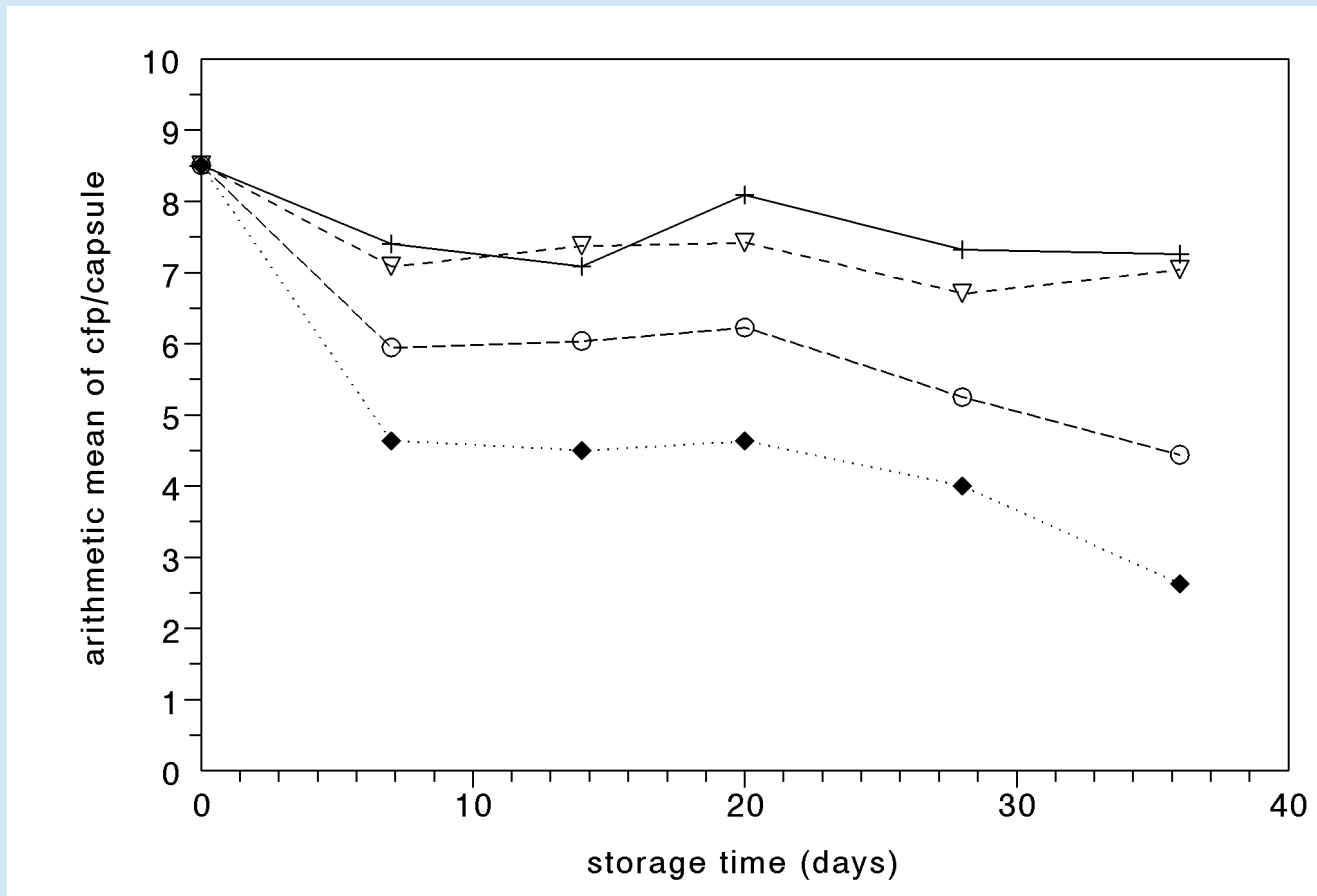
Bacillus cereus in melkpoeder

-20°C
5°C
22°C
30°C

Listeria afsterving in melkpoeder

-20°C
5°C
22°C
30°C

Conclusies-1

Niet stabiele monsters en water monsters:

- Opslag temperatuur zo laag mogelijk en tijd zo kort mogelijk houden (algemeen stelregel binnen 24 uur na monsternamen inzetten)

Stabiele monsters

- Stabiel is relatief, geen kans op uitgroei zelf bij hogere temperaturen maar wel kans op afdoding

Ingevroren monsters

- Tijdens invriezen meestal stabiel, geen alternatief voor instabiele monsters omdat er afdoding optreedt door invriezen

Conclusies-2

- Effecten sterk afhankelijk van interactie tussen matrix en micro-organisme. Moeilijk te voorspellen wat er in een monster met een specifiek organisme gaat gebeuren.
- Effecten van conservering van een monster moet ook worden gezien in het geheel van de verdere voorbereiding en analyse van het monster, conservering is slechts 1 aspect!

Aandachtspunten

Belangrijk is om na te gaan wat de onderzoeksvraag is, meting vlak na monstername cq productie of meting op moment van consumptie.
(hierbij speelt ook een rol wat de normale opslagcondities zijn)

Vaak monstername niet onder verantwoordelijkheid lab. Dit moet duidelijk zijn bij rapportage. Tijdige aanlevering monsters blijft van belang.
(bv monstername in het kader plan van aanpak Salmonella in pluimvee)

Hoe groot is de bijdrage van de invloed van monsterconservering in de totale spreiding van het monsteronderzoek dus inclusief het effect van monstername, inzetten van monsters (meenemen in bepaling meetonzekerheid?)